

OVET AUKI –

TOIVAKAN SEURAKUNNAN STRATEGIA 2023-2026

JOHDANTO

Suomen evankelis-luterilaisella kirkolla on Ovet auki –strategia vuoteen 2026. Tämä strategia muodostaa pohjan myös Toivakan seurakunnan uudelle strategialle.

Suomalaisten elämäntapa ja suhde kirkkoon on muuttunut etenkin viime vuosikymmeninä. Kasteiden ja vihkimisten määrät laskevat, kokoava toiminta ei tavoita entiseen malliin, kirkon jäsenmäärä vähenee ja kirkkoon kuuluu esimerkiksi Helsingissä enää alle puolet väestöstä. Kirkon oppiin sitoutuminen ja uskonnollinen kasvatus ovat heikentyneet. Lisäksi kirkon sisäiset kiistat ovat voimistuneet. Korona-aika ja digitalisaatio ovat nekin tuoneet lisähaasteita seurakuntien elämään.

Kirkon strategiassa hahmotetaan näitä toimintaympäristön muutoksia. Vaikka kristillinen sanoma pysyy samana, sen toteuttamiseen tarvitaan vanhojen keinojen lisäksi uusia. Kirkon strategian tavoitteena on kehittää sen työtä vastaamaan niihin haasteisiin, joita ihmisten asenteiden ja tapojen muutokset edellyttävät. Mitä ilmiöitä on tunnistettavissa ja miten niitä lähestytään? Tulevaisuus ei ole kuitenkaan pelkkiä laskevia käyriä ja haasteita, on myös mahdollisuus vaikuttaa yksilöihin ja yhteiskuntaan.

Kirkon strategian keskeiset valinnat kiteytyvät sen nimessä: Ovet auki. Ovet pidetään auki, lähdetään liikkeelle ihmisten keskuuteen ja kutsutaan heitä mukaan. Kirkon ovet eivät saa olla kenellekään kiinni, niitä pidetään aktiivisesti auki. Kirkon tehtävänä ei ole pelkästään avata ovia tässä maailmassa, vaan avata ovia Kristuksen luokse ja taivaaseen. Siihen vaaditaan rohkeutta, näkyä, tahtoa ja yhteistä sitoutumista.

PAIKALLINEN TOTEUTUS

Toivakan seurakunnan työntekijät ja työalat valitsevat tämän asiakirjan pohjalta vuotuiset strategiset tavoitteensa. Ne rakentuvat kuuden Ovet auki -strategian tavoitteen varaan, joihin on lisätty vielä paikallisia huomioita. Näille tavoitteille valitaan puolestaan keinot, joilla tavoitteisiin pyritään. Näin ollen toimintasuunnitelmissa näkyy suora yhteys strategiisiin tavoitteisiin, tämä jännevöittää toimintaa ja antaa mahdollisuuden mitata sitä.

Strategian rinnalla voidaan hyödyntää seurakuntalaiskyselyitä tai esimerkiksi avoimia valtuustoseminaareja. Näin kerätään toiveita siitä, millaista toimintaa seurakuntalaiset tahtovat.

Strategiakauden aikana Toivakan seurakunta tekee päätöksiä siitä, liityykö se suurempaan seurakuntaan vai jatkaako se itsenäisenä. Tässä asiakirjassa ei oteta tähän kantaa, koska seurakunnan perustehtävä pysyy kaikissa vaihtoehdoissa samana. Seurakunnan vastuulla on kuitenkin päättää siitä, millä tavalla sen toiminta voidaan tulevaisuudessa parhaiten järjestää ja turvata. Uusi strategia antaa erinomaisen pohjan yhteistyölle minkä seurakunnan kanssa tahansa, koska se nojautuu kokonaiskirkon linjauksiin.

Tähän asiakirjaan on kirjattu **seurakunnan perustehtävä, seurakunnan arvot ja visio** sekä **kuusi Ovet auki -strategian tavoitetta**.

SEURAKUNNAN PERUSTEHTÄVÄ

”Kirkon tehtävä on edistää Jumalan valtakuntaa ja julistaa Jeesusta Kristusta maailman pelastajana. Tämä on kirkon olemassaolon perimmäinen syy.”

Tällä tavoin kirkon perustehtävä määritellään Ovet auki –strategiassa. Samaa perustehtävää toteutetaan Toivakassa, **kun kutsumme alueen ihmisiä Jumalan yhteyteen sekä rohkaisemme jokaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta.**

Perustehtävä ohjaa kaikkea seurakunnan elämää ja toimintaa. Sen toteuttamisen tulisi olla osa jokaisen seurakuntalaisen elämää, ei vain tietyn työntekijäjoukon tai luottamushenkilöstön. Kasteessa annettu tehtävä, yhteinen pappeus, yhdistää kristittyjä.

ARVOT: USKO, TOIVO JA RAKKAUS

Seurakunnan arvot nousevat perinteisistä kristillisistä hyveistä: usko, toivo ja rakkaus. Nämä ohjaavat seurakuntamme arjen toimintaa ja päätöksentekoa.

USKO: Uskon kohteena on Kolmiyhteinen Jumala, jota lähestymme Vapahtajan Jeesuksen Kristuksen ja hänen pelastusteen kautta. Uskon kautta syntyy yhteys Jumalaan ja se luo kristityn ja seurakunnan elämään perustan.

Tutkimusten mukaan ihmisten näkemykset eroavat toisistaan kaikista eniten juuri uskoon liittyvien kysymyksiä kohdalla. Yhä harvempi uskoo enää niin kuin kirkko opettaa. Olemme yhä enemmän tilanteessa, jossa käymme seurakuntana vuoropuhelua niiden ihmisten kanssa, jotka eivät koe kristinuskoa merkityksellisenä asiana elämässään. Jotta uskoa voidaan jakaa, täytyy oma identiteetti olla kirkkaana – mihin minä uskon ja miksi?

TOIVO: Pelottavien tulevaisuuskuvien edessä kristityillä on lupa luottaa hyvään tulevaisuuteen. Toivon taustalla on lupaus Jumalan oikeudenmukaisuudesta, huolenpidosta ja tuonpuoleisesta elämästä: ”Minulla on omat suunnitelmani teitä varten, sanoo Herra. Minun ajatukseni ovat rauhan eivätkä tuhon ajatuksia: minä annan teille tulevaisuuden ja toivon” (Jer. 29:11).

Tähän kristilliseen arvoon moni vielä yhtyy, vaikka jo toivonkin kohdalla ihmisten näkemykset erovat. Haluamme joka tapauksessa ylläpitää toivoa ihmisten elämässä ja yhteiskunnassa, ja tälle on ajankohtaista tilausta. Suuntaamme luottavaisesti ja toiveikkaasti tulevaisuuteen haasteista huolimatta. Työskentelemme sen eteen, että myös lapset ja nuoret rohkaistuvat elämään kristittyinä tässä maailmassa.

RAKKAUS: Kristillisen rakkauden perustana on pienoisevankeliumissa kuvattu Jumalan rakkaus maailmaa kohtaan (Joh. 3:16). Rakkaus merkitsee lähimmäisestä välittämistä aina ja kaikkialla, niin kotipaikkakunnalla kuin laajemmin maailmassa lähetyksen ja kansainvälisen diakonian kautta. Rakkaus välittyy ja sellaiseen yhteisöön mielellään kuulutaan.

Seurakuntien tekemää diakoniatyötä arvostetaan laajasti ja se on yksi keskeisimmistä syistä kuulua kirkkoon. Seurakunnan tulee huolehtia heistä, jotka erityisesti tarvitsevat tukea ja apua, mennä myös heidän luokseen. Myös kansainvälinen vastuu heikoimmista on yhteisesti kannettava.

TOIVAKAN SEURAKUNNAN VISIO 2026

Kuljemme vuoteen 2026 tulevaisuuden unelmalla:

**Toivakan seurakunta
on olemassa
toivakkalaisten, muiden lähimmäisten
ja luomakunnan parhaaksi.**

KIRKON OVET AUKI -STRATEGIAN TAVOITTEET

1. OVET AUKI ULOSPÄIN

Kirkon elämä on missionaarista. Siksi on lähdettävä liikkeelle julistamaan ja palvelemaan. Evankeliumi eletään todeksi ihmisten kesellä. Diakonian tarve lisääntyy. Eriarvoisuuden kasvaminen, yksilöllistyminen, syrjäytyminen ja ihmisten turvattomuus haastavat kirkon käyttämään uusia toimintamalleja ja -tapoja.

- Julistamme rohkeasti evankeliumia Kristuksesta muuttuvassa yhteiskunnassa ja uskonnollisessa kentässä. Käytämme kieltä, jota ihmiset ymmärtävät. Tunnistamme hengellisyyden, henkisyuden, mystiikan ja omakohtaisen kokemuksen merkityksen.
- Asetumme heikoimpien puolelle ja voimistamme niiden ääntä, joilla sitä yhteiskunnassa ei ole. Kohdistamme diakoniaa entistä vahvemmin sinne, missä vaikeudet kasautuvat tai mihin muu apu ei ulotu.
- Olemme aloitteellinen ja aktiivinen kuuntelija ja keskustelija. Puhumme Jumalasta, kutsumme Kristuksen yhteyteen, edistämme ihmisoikeuksia ja positiivista uskonnonvapautta.
- Pyrimme entistä vahvemmin vuorovaikutukseen heidän kanssaan, jotka eivät ole vielä tai enää kirkon jäseniä. Luomme millenniaalien tavoittamiseen valtakunnallisen mallin.

TOIVAKKA:

- **Huolehdimme, että autamme heikompia ja resursoimme siihen voimavaroja (Toivakka toimii -keräys / ruoka-apu / yhteiset ruokailut).**
- **Emme tingi lähetystyön avustusmäärärahoista ja keräämme kolehteja apua tarvitseville ympäri maailman.**
- **Käymme jatkuvaa keskustelua mm. koulun ja päiväkotien kanssa siitä, että positiivinen uskonnonvapaus toteutuu (kirjallinen yhteistyösopimus).**
- **Toimintamme on etsivää, menemme heidän luokseen, joita ei helposti tavoiteta.**

2. OVET AUKI KIRKKOON JA KASVUUN

Kirkko on osallisuuden ja vieraanvaraisuuden yhteisö. Kirkko toimii niin, että jokainen kokee seurakuntayhteyden voimavarakseen ja kirkon jäsenyyden merkitykselliseksi koko elämänkaarensa ajan.

- Kutsumme ihmisiä hengellisen kasvun polulle koko elämän aikana. Painotamme kasteen merkitystä, kristillistä kasvatusta ja otamme yhteyttä johdonmukaisesti ja aktiivisesti muuttajiin. Pidämme esillä mahdollisuutta aikuisrippikoulun käymiseen.
- Edistämme lasten ja nuorten osallisuutta, perheiden hyvinvointia ja ylisukupolvista vuorovaikutusta.
- Uudistamme kirkkotilojen käyttöä. Avaamme seurakuntien tilat omaehtoista hiljentymistä ja vapaaehtoisten järjestämää toimintaa varten. Järjestämme jumalanpalveluksia myös muualla kuin kirkkoissa. Lisäämme jumalanpalveluselämän monimuotoisuutta ja seurakuntatyön monikielisyyttä.
- Kehitämme paikasta riippumattomia ja verkon välityksellä toteutuvia hengellisyyden ja yhteisöllisyyden muotoja.

TOIVAKKA:

- **Luomme kirkon POLKU-paikallisuunnitelman, joka ohjaa toimimaan niin, että lapsi, nuori ja aikuinen voi elää seurakunnassa itselleen ominaisesti. Mallin kautta mietimme ratkaisuja lasten, nuorten ja perheiden osallisuuteen sekä siihen miten heitä kohdataan.**

3. OVET AUKI KAIKILLE

Jokaisen ihmisarvo on luovuttamaton ja sitä kirkko puolustaa. Kirkko on luonteeltaan kansainvälinen ja kansallisuuksien rajat ylittävä. Tulevaisuuden kirkossa tunnistetaan seurakuntien erilaisuus ja vahvistetaan kirkon sisäistä solidaarisuutta.

- Edistämme yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Toimintamme on tietoisesti mukaan kutsuvaa. Kaikki ihmiset ovat tervetulleita seurakunnan toimintaan.
- Toimimme aktiivisesti vihaa ja syrjintää vastaan.
- Suuntaamme voimavaroja hallinnosta toimintaan.
- Strategiakauden aikana ratkaisemme, millaisilla rakenteilla monipuolinen seurakuntatyö voidaan turvata kaikkialla Suomessa nyt ja tulevaisuudessa. Hyödynnämme monipaikkaisen asumisen mukanaan tuomia mahdollisuuksia.

TOIVAKKA:

- **Otamme tosissamme Toivakan kirkon kattomaalausten viestin tasa-arvosta ja monimuotoisuudesta.**
- **Puutemme erityisesti kasvatustyössä kiusaamiseen ja kitkemme sitä yhdessä muiden toimijoiden kanssa.**

4. OVET AUKI YHTEISELLE TYÖLLE JA KUMPPANUUKSILLE

Kirkon työ on yhteistä työtä. Sen toteuttamiseen tarvitaan niin työntekijöitä kuin seurakuntalaisiakin. Tulevaisuudessa kirkon työn järjestäminen edellyttää määrätietoista yhteistyötä seurakuntien välillä, mutta myös muiden toimijoiden kanssa.

- Seurakuntien elämä rakentuu entistä vahvemmin seurakuntalaisten aloitteellisuuden, osaamisen ja lahjojen varaan. Rakennamme luottamusta, yhteisöllisyyttä ja yhdessä tekemisen kulttuuria. Työntekijän rooli muuttuu enemmän mahdollistajaksi ja valmentajaksi.
- Uudistamme johtamista. Lisäämme muutosjoustavuutta, läpinäkyvyyttä ja luottamuksen kulttuuria. Teemme työtä jäsenlähtöisesti.
- Kirkko ja seurakunnat hakeutuvat erilaisiin kumppanuuksiin. Kannustamme työntekijöitä aktiiviseen ja laajasti verkottuneeseen työotteeseen.

TOIVAKKA:

- **Pysymme avoimena seurakuntaliitoksille ja muille rakennemuutoksille.**
- **Olemme entistä aktiivempia erilaisille kumppanuuksille (muut seurakunnat, kunta, hyvinvointialue, järjestöt, yritykset jne.).**
- **Kehitämme seurakuntalaisten osallisuutta vastuunkantoon suunnitelmallisemmin.**

5. OVET AUKI UUSILLE MAHDOLLISUUKSILLE

Kirkolta vaaditaan muutoskykyä ja ketteryyttä. Muutokset ovat aiempaa nopeampia ja arvaamattomampia, eivätkä niiden vaikutukset ilmene samalla tavalla kaikkialla. Paikallisesti toimiva ratkaisu ei välttämättä toimi toisella paikkakunnalla. Siksi on uskallettava kokeilla.

- Strategiakauden aikana ratkaisemme, miten kirkon toiminta resursoidaan tulevaisuudessa. Sekä seurakuntien toimintaan että kirkon yhteisiin tehtäviin on löydyttävä riittävästi voimavaroja.
- Toteutamme kokeiluja ja vahvistamme kokeilukulttuuria, emmekä pelkää epäonnistumisia. Kokeiluja tuetaan myös taloudellisesti.
- Asetamme määrällisiä, laadullisia ja vaikuttavuuteen liittyviä tavoitteita. Arvioimme kriittisesti työtämme. Uskallamme luopua hiipuneesta toiminnasta tai vähäisellä käytöllä olevista kiinteistöistä.
- Jatkamme digitaalisesti tehtävää työtä ja digitalisoimme palvelujamme edelleen systemaattisesti kirkon olemus ja tehtävä huomioiden.

TOIVAKKA:

- **Arvioimme kriittisesti toimintaamme, kuuntelemme ja keräämme palautteita.**
- **Kehitämme edelleen striimauksia ja muita digitaalisia toimintoja, kartoitamme mahdollisuuksia saada näihin enemmän seurakuntalaisosaamista.**

6. OVET AUKI TULEVAISUUTEEN

Kunnioitus luomakuntaa kohtaan, kohtuullinen elämäntapa ja vastuullisuus nousevat kirkon perussanomasta. Tulevaisuuden kirkossa tarvitaan tietoisuutta kristinuskon globaalista kehityksestä. Voimme oivaltaa itse tai oppia muilta. Nyt on aika katsoa laajemmalle ja pidemmälle. Toivo kantaa.

- Terävöitämme ekologista ja sosiaalista vastuullisuutta kirkon toiminnassa. Pidämme vahvasti esillä näkökulmaa lasten mukanaan tuomasta tulevaisuudesta.
- Kirkkomme toimii yli rajojen ja on aktiivinen ekumeniassa peilaten omaa toimintaansa maailmanlaajuisesti kristittyjen kokemuksiin, erityisesti siellä missä kirkot ovat vähemmistöasemassa.
- Ylläpidämme toivoa ihmisten elämässä ja yhteiskunnassa. Muistutamme toisen maailman äänestä ja taivasten valtakunnasta.

TOIVAKKA:

- **Valmistaudumme kirkon ympäristödiplomin auditointiin.**
- **Ylläpidämme seurakunnan valmiustasoa ja harjoitteleme konkreettisesti mahdollisia poikkeus- ja häiriötilanteita.**
- **Puhumme ja teemme asioita aina toivon näkökulmasta: "Hyvyyden voiman ihmeelliseen suojaan olemme kaikki hiljaa kätkeyt. Me saamme luottaa uskolliseen Luojaan, yhdessä käydä uuteen aikaan nyt" (virsi 600).**